

§129

SBN2023/116

Delårsrapport för samhällsbyggnadsnämnden 2023

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner delårsrapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden har tagit fram en delårsrapport för perioden januari-augusti 2023. Bedömningen är att tre mål uppnås och två bedöms delvis komma att uppnås.

Ekonomiska förutsättningar

Det ekonomiska resultatet för delåret är ett nollresultat. Dock finns det en del osäkerhet för resten av hösten framför allt vad gäller elkostnader men också kostnader för bostadsanpassning.

I uppföljningsrapporten för april prognosticerades resultatet för 2023 att landa på noll.

Bedömning

Största budgetavvikelserna på intäktsidan avser avgiftsintäkterna. Dessa avviker mot budget eftersom VA-fonden vars beslutade giltighet var 2021 har redovisats som en intäkt.

På kostnadssidan kan stora delar av underskotten på inköp av anl tillgångar och material och tjänster förklaras av att projektkostnader inom VA som inte resulterat i nya anläggningar tagits som kostnad. Till stor del möts dessa kostnader av ökade intäkter från VA-fonden.

Utfallet vad gäller elkostnaden som redovisas under raden Bränsle, energi och vatten är något lägre än jämförande period föregående år. Prognosen på helåret är mycket lägre än föregående år. Det är dock svårt att bedöma elpriserna framåt.

Barnkonsekvensanalys

Budget är ett medel för att nå målen. En prövning av barnets bästa ska göras inför varje åtgärd som berör barn, direkt eller indirekt. Principen om barnets bästa ska vara ett tillvägagångssätt i varje beslutsprocess där barn är berörda.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner delårsrapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts och föredragits av förvaltningschef Ann-Charlotte Lind och ekonom Karl Norlander.

Beslutsunderlag

- Delårsrapport 2023 Samhällsbyggnadsnämnden
- Delårsrapport augusti 2023, nämnderna,

Skickas till

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Samhällsbyggnadsnämnden

Delårsrapport augusti 2023 Samhällsbyggnadsnämnden

Innehållsförteckning:

1. SAMMANFATTNING	3
2. UPPFÖLJNING AV NÄMNDENS MÅL OCH NYCKELTAL.....	5
2.1 KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL FÖR SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN	5
2.2 SAMMANSTÄLLNING PROGNOSE FÖR MÅLUPPFYLLELSE	12
2.3 UTREDNINGSUPPDRAG AV KOMMUNFULLMÄKTIGE	12
2.4 NYCKELTAL	13
NYCKELTAL.....	13
PLAN & EXPLOATERING	13
VA/GATA, PARK/AVFALL	13
BYGG OCH MILJÖ	14
3. EKONOMI.....	16
3.1 BUDGET OCH BUDGETÄNDRINGAR	16
3.2 RESULTAT OCH PROGNOSE, ÖVERGRIPANDE	17
3.3 RESULTAT OCH PROGNOSE, PER ENHET	18
3.4 PROGNOSENA UNDER ÅRET, SAMT EVENTUELLA ÅTGÄRDER	19
3.5 INVESTERINGAR	20
4. MEDARBETARE	22
4.1 PERSONALSTATISTIK	22
4.2 KOMPETENSFÖRSÖRJNING	22
4.3 MÅNGFALD OCH JÄMSTÄLLDHET	23
4.4 ARBETSMILJÖ OCH HÄLSA	23
5. ÅRETS VERKSAMHET I ÖVRIGT	24
6. INTERNKONTROLL	32

1. Sammanfattning

Samhällsbyggnadsnämnden har tagit fram en delårsrapport för perioden januari-augusti 2023. Bedömningen är att tre mål uppnås och två bedöms delvis komma att uppnås.

För sjukfrånvaron i förvaltningen kan ingen jämförelse göras med samma period föregående år pga vakanser på HR-avdelningen.

Det ekonomiska prognosticerade resultatet vid delåret är ett nollresultat. I uppföljningsrapporten för april prognosticerades även då ett nollresultat.

Samhällsbyggnadsnämnden tilldelades under 2022 medel för att finansiera tjänster för att kunna möta behov, krav och tillväxt i kommunen. Det har varit svårrekryterat och därav tagit extra tid i anspråk i processerna, vissa har avbrutits för att göra ett omtag. Chefsrekrytering har genomförts. Den politiska prioriteringen ”servicefunktion” finns nu på plats.

Ny matsal har färdigställts på Bollebygdsskolan.

Den 7 december 2022 gav kommunfullmäktige ett uppdrag att ta fram en grönplan inom Bollebygds tätort. Arbete pågår och samråd beräknas ske 2024. Statlig medfinansiering har erhållits (Lokala Naturvårdssatsningen, LONA) för genomförandet av projektet. Inom ramen för grönplanen inventerar kommunen naturvärden, rekreativa värden och ekosystemtjänster samt stakar ut mål och strategier.

Kommunfullmäktige ska anta en planeringsstrategi senast 24 månader efter ordinarie val. Arbete pågår med detta på planenheten. En arbetsgrupp, referensgrupp samt politisk styrgrupp är utsedda.

Ett beslut gällande framtida avloppsrening ska tas under året och förutsättningarna och underlag inför en ansökan om tillstånd enligt miljöbalken arbetas fram.

Kommunerna Bollebygd, Herrljunga, Mark, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda har genomfört en utredning om olika lösningar för insamling av förpackningar och returpapper samt har belyst möjligheter med samverkan, detta utifrån ny förordning om producentansvar för förpackningar. En rapport har sammanställts. Nämnden har givit förvaltningen i uppdrag att samverka med de andra kommunerna i frågan.

Bollebygds kommun har idag ett äldre -kortbaserat inpasseringssystem för Råssa ÅVC. Uppdrag har givits förvaltningen att arbeta för att införa ett sk Grönt kort för företagen. En upphandling är genomförd och avtal har tecknats för nytt inpasseringssystem som ska möjliggöra uppstart med ”Grönt kort”.

Flera planer pågår, både för bostäder och industrimark. Kommunen har tagit fram riktlinjer och rutiner för en detaljplaneprocess med exploatörssamverkan och möjliggjort för att flera planer nu drivs av exploatör men kommunen har fortsatt ansvaret för att driva planprocessen framåt.

Kommunfullmäktige har beslutat att ge kommunstyrelsen i uppdrag att se över och föreslå ny organisation för SBN och SBF utifrån risken för jäv på förvaltningsnivå.

Kommunstyrelsen beslutade på sammanträde i augusti 2022 om huvudansvariga nämnder/styrelse för att nå målen i avfallsplanen ”Mot en hållbar och cirkulär framtid” för perioden 2021–2030. Kommunstyrelsen beslutade då även att varje ansvarig nämnd ska återrapportera till kommunstyrelsen på sammanträdet i december, om pågående arbete och tidsplan för åtaganden, inklusive delmål.

Under året har en arbetsgrupp, där representanter från samhällsbyggnadsförvaltningen ingår, arbetat vidare med uppdraget att starta upp en återbruksverksamhet i Bollebygd.

Förslag till vattentjänstplan tas fram med stöd av konsult. Syftet med planen är att presentera kommunens långsiktiga planering för att tillgodose behovet av kommunalt vatten och avlopp. Planen kommer att gå ut på samråd under hösten, nästa steg är granskning för att sedan beslutas i kommunfullmäktige.

Under året har utbyggnaden av fiber på landsbygden fortsatt, utifrån samverkansavtal, med målet att slutföras under innevarande år. Tidplanen för färdigställande har flera gånger förskjutits framåt. Övergången från kopparnätet till moderna lösningar är en viktig del av digitaliseringen av Sverige som ger stora möjligheter men som samtidigt måste göras ansvarsfullt. I Bollebygds kommun kommer de delar av kopparnätet som fortfarande är i bruk, att stängas 2024-03-31. Utbyggnaden av fiber är i sin slutfas men är inte slutbesiktigat.

2. Uppföljning av nämndens mål och nyckeltal

2.1 Kommunfullmäktiges mål för Samhällsbyggnadsnämnden

Företagande

Mål 1	Förvaltningarna och politikernas bemötande gentemot företagarna ska förbättras			
Samhällsbyggnadsnämndens underliggande och stödjande mål.	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
<p>Samhällsbyggnadsnämnden ska skapa och bibehålla snabb och kvalitetssäkrad service och tillgänglighet till våra kunder. Totalt NKI för företag redovisas i tabellen (samtliga myndighetsområden).</p> <p>Siffran inom parentes anger specifikt graderingen för frågan om bemötande ("Hur nöjd var du totalt sett med bemötandet?"). Frågan avser bemötandet från förvaltningen.</p> <p>Målet är att öka i NKI-gradering i Insiktsmätningen.</p>	56 (62) %	52 (54) %	61(69) % (aug)	öka
<p>Insatser</p> <p>Följs upp genom servicemätning (Nöjd- Kund-Index, NKI) av kommunens myndighetsutövning (Insikt). Syftet med insiktsmätningen är att fånga upp företagarnas åsikter och identifiera förbättringsområden inom den kommunala servicen. En handlingsplan tas fram utifrån resultatet som erhöles under 2022. När NKI ligger inom intervallet 62 till 69 räknas det som "Godkänt", 50 till 61: "Lågt". För delåret kan utläsas en positiv trend, men det är fortsatt få svarande per delområde.</p> <p>Inom Bygg- och miljöenhetens ansvarsområden har ett antal förslag arbetats fram för att förbättra resultaten för insiktsmätningarna. Fokus ligger på företagen inom kommunen men få antal ärenden/svaranden i undersökningen ger en relativt svag tillförlitlighet till resultatet då ett enda ärende kan få ett stort genomslag. Insiktsmätningarna för "övriga" (dvs icke företag) inom kommunen behöver tillmätas stor vikt, då de också indirekt påverkar företagets syn på nämnden som myndighet.</p> <p>Arbetet med att förbättra resultaten i insiktsmätningarna är ett långsiktigt arbete som tar flera år att se effekter av. Det är också ett arbete som måste ske tillsammans, nämnd- förvaltning med företagen, då företagets roll i processen är mycket viktig. Att tillsammans skapa förutsättningar kring förståelsen för processen.</p>				

Enheten kommer under 2023 att arbeta med följande områden:

- E-tjänster för olika delar inom bygglovsprocessen
- E-tjänster för olika anmälningssärenden
- Arbeta med struktur och tydlighet i våra processer
- Förbättra och göra våra mallar tydligare
- Tydligare information i bekräftelsebrev om handläggningstider

Tillsammans med PLEX enheten planeras för öppet hus under hösten för att öka servicegraden.

En servicefunktion har inrättats och byggs upp för att kunna ge stöd och service i frågor eller ärenden både internt och externt inom myndighetsområdet.

Dialog mellan samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen sker regelbundet, genom ”ledningsgrupp näringsliv”. KSAU håller även uppsiktspliktsmöten med SBN:S presidie och förvaltningschef utifrån, bla utifrån resultaten i Insiktmätningen.

Samhällsbyggnadsnämndens presidie samt förvaltningschef deltar vid träffar med företagen för att lyssna in de frågor eller de synpunkter som företagen har.

Prognos för måluppfyllelse

Målet beräknas delvis uppnås

Uppföljning, utvärdering och analys

Det är ett aktivt och pågående arbete på förvaltningen. Det finns en del svåra delar att lösa i kommunikation och dialog. Arbete med myndighetsutövande, service och bemötande är en utmaning för förvaltningen som tas på största allvar.

Personalförsörjning – attraktiv arbetsgivare

Mål 2 Bollebygds attraktivitet som arbetsgivare ska förbättras.				
Målet ska mätas genom årlig medarbetarenkät				
Samhällsbyggnadsnämndens underliggande och stödjande mål.	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Kontinuerligt arbeta för att förvaltningen har tillgång till den kompetens som krävs för att utföra vårt uppdrag med goda resultat. En kompetensförsörjningsplan arbetas fram med stöd av den kommungemensamma.			Beräknas klar under 2024	
Nöjd medarbetar-index ska öka (mäts i medarbetarenkäten).	78 %	Ingen enkät	80%	Öka
Insatser				
<p>Att genom Röda-tråden säkerställa samt tydliggöra sammanhang och uppdrag för medarbetaren samt att regelbundet arbeta med kompetensutveckling och prioriteringar utifrån behov och utvärderingar. En kommunövergripande kompetensförsörjningsplan är under framtagande. Medarbetare ges förutsättningar för samt ett hållbart arbetsliv med balans mellan arbete och fritid, för en hållbar organisation. Kompetensförsörjning är en utmaning för förvaltningen.</p> <p>Säkerställa att synpunkter från medarbetare, som slutar i inom förvaltningen, tas omhand och analyseras.</p> <p>Säkerställa att resultatet av medarbetarenkäten tas om hand på förvaltningsnivå samt inom respektive enhet.</p> <p>En ny arbetsmiljöpolicy har tagits fram under 2022 och skall implementeras under 2023 i hela organisationen.</p> <p>Under året fortsätter arbetet med Chefoskopet, en metod för att undersöka chefers arbetsmiljö och sedan arbeta vidare med handlingsplaner för att skapa bättre förutsättningar.</p> <p>Personalomsättningen är fortsatt relativt hög inom några enheter. Förstärkning har skett genom personella resurser då det framkommit att bedömning är att balansen mellan krav och resurser haltat.</p> <p>Säkerställa att HRs årshjul följs. HR-specialist stödjer ledningsgruppens arbete i dessa frågor.</p> <p>Introduktionen av nya medarbetare följer upprättat struktur.</p> <p>Kommunstyrelseförvaltningen har utsett en arbetsgrupp som ser över den kommunövergripande introduktionsmallen/rutinen och vad i den som eventuellt kan utvecklas.</p>				
Prognos för måluppfyllelse				
Målet beräknas delvis uppnås				

Uppföljning, utvärdering och analys

Att hitta rätt kompetens är förvaltningens utmaning. Avdelningarna arbetar ständigt med frågan. Det pågår ständigt rekryteringar och introduktion inom förvaltningen. Under januari till augusti har rekrytering gjorts bland annat av planarkitekter, GIS-ingenjör, exploateringsingenjör, administratör, kockar, miljöinspektörer och enhetschefer.

Nöjd medarbetarindex är något höjt vilket är glädjande. Enheterna fortsätter arbeta för att stärka attraktiviteten. Påverkansmöjligheter och delaktighet är punkter som medarbetare anser vara viktiga att utveckla.

Mål 3	Genom tillitsfull dialog vill vi skapa en hållbar organisation.
	Varje nämnd/styrelse ska hålla workshop kring (tillitsbaserad) hållbar organisation.
Insatser	
<p>Genomförd workshop i nämnden, och det som framkom under denna workshop har sammanställts.</p> <p>Arbeta med tillitsuppföljningen utifrån genomförd undersökning inom organisationen. Resultat av den andra uppföljningen, för att se en ev förändring från den första mätningen, kommer att redovisas under hösten.</p> <p>Att förvaltningen gemensamt med nämnden fortsatt diskuterar frågor som knyter an till ”tillit” och ”vad-et/hur-et” efter att workshop är genomförd.</p> <p>Tillit har påverkan på arbetsengagemang och prestation och att medarbetare vill stanna kvar i organisationen.</p> <p>Enheterna har tagit fram handlingsplaner.</p>	
Prognos för måluppfyllelse	
Målet beräknas nås	
Uppföljning, utvärdering och analys	
<p>Förtroendet för kommunledningen, förvaltningsledningen, dialogen med förtroendevalda är de områden som står i fokus och som behöver arbetas vidare med utifrån enkätresultatet.</p> <p>Vid nämndens workshop lyftes bl.a. målområden med fokus på dialog över nämndgränser, ökad förståelse för kärnverksamheten samt dialoger mellan förvaltning och nämnd kring utmaningar, mål och budget.</p> <p>En uppföljande enkät kring tillit har genomförts och resultatet inväntas.</p>	

Hållbarhet, samhällsutveckling och miljö

Mål 4	Samtliga nämnder ska arbeta med insatser som bidrar till att kommunens energianvändning minskar
Insatser	
<p>En övergripande energiplan saknas idag och bör tas fram där mål, strategier och ambitionsnivåer går att utläsa.</p> <p>Förvaltningen planerar för byte till LED-belysning, samt styrning av belysning och ventilationsaggregat mm i våra verksamhetslokaler för en ökad energieffektivisering. Vissa åtgärder går att genomföra på kort sikt och få effekt, medan andra är på längre sikt.</p> <p>Äldre gatubelysning (natriumarmaturer) byts ut successivt till LED-belysningsarmaturer.</p> <p>Temperaturen sänks vid de anläggningar där det är möjligt, utan att göra avsteg från arbetsmiljöverkets föreskrifter.</p> <p>Energisnåla rutiner i storköken ses över i form av utbildningen ”Elsmart i kök”.</p> <p>Energiförbrukning tas hänsyn till i inköp av tex vitvaror.</p> <p>Reinvesteringsspotten används till åtgärder i fastigheter, vilket syftar till att minska energianvändningen.</p>	
Prognos för måluppfyllelse	
Målet beräknas uppnås	
Uppföljning, utvärdering och analys	
<p>Det är flera avdelningar som arbetar med insatser för att minska energianvändningen. Bl.a har värmepump bytts på Stationsvägen vilket resulterat i en halvering av förbrukningen. Reinvesteringarna i fastigheterna stödjer målet om en minskning av energianvändning.</p>	

Mål 5	Mål för livsmedel			
Kommunfullmäktiges mål	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023 (tom augusti)	Mål 2023
Andelen ekologiska livsmedel ska vara minst 52 % 2023	51 %	50 %	53 %	52 %
Andelen närproducerade livsmedel ska vara minst 75 % 2023	78 %	77 %	74 %	75%
Insatser				
<p>Statistik över inköp följs månadsvis och tät dialog hålls med de köksansvariga kockarna i syfte att nå målet. Under 2023 görs inköp utifrån nytt livsmedelavtal som har stort fokus på ekologiska och svenska livsmedel.</p> <p>Ekologiska livsmedel</p> <p>Den nationella livsmedelsstrategin anger 60 % ekologiska livsmedel för offentliga måltider 2030. Måltidsenheten behöver därav årligen öka andelen ekologiskt för att leva upp till detta.</p> <p>Närproducerade livsmedel (tillverkad inom Sveriges gränser).</p> <p>Hänsyn tas till miljöstyrningsrådets avancerade krav i flera produktgrupper för att säkerställa bland annat svenska djurskyddsregler och krav i enlighet med svensk livsmedelsproduktion. Vissa svenska livsmedel är dock svåra att få ta på under året. Våra samarbetskommuner har jämförelsevis inte lika högt uppsatta mål för svenskproducerade livsmedel som Bollebygds kommun har.</p>				
Prognos för måluppfyllelse				
Målet beräknas uppnås				
Uppföljning, utvärdering och analys				
<p>Det nya livsmedelsavtalet är nu i gång och där är fokus på ekologiska och svenska livsmedel. För målen inom livsmedelsområdet finns det en målkonflikt.</p> <p>För att nå de mål som politiken satt har fokus i livsmedelsupphandlingen varit att få så bra priser som möjligt på ekologiska varor, i många fall finns endast ekologisk vara att välja.</p>				

2.2 Sammanställning prognos för måluppfyllelse

Tabell 1.

Nr	Mål	Prognosen är att målet beräknas att...		
		uppnås	delvis uppnås	ej uppnås
Verksamhetsmål:				
1	Förvaltningarnas och politikernas bemötande gentemot företagarna ska förbättras		X	
2	Bollebygds attraktivitet som arbetsgivare ska förbättras		X	
3	Genom tillitsfull dialog vill vi skapa en hållbar organisation	X		
4	Energianvändningen ska minska	X		
5	Mål för livsmedel	X		
	Summa	3	2	0

2.3 Utredningsuppdrag av kommunfullmäktige

Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att utreda hur kommunen kan få fler elever att äta lunchen i skolan samt hur elevernas inflytande kan stärkas

En kartläggning gjordes en vecka i början av året där den visade att 96-100 % av de närvarande eleverna i Töllsjöskolan åt lunchen. Motsvarande siffror för Örelundskolan var 81–100 %. I Bollebygds skolan 54–86%. Den lägsta antalet ätande var på ”soppdagen”. Måltidsverksamheten har efter detta konstaterande valt att ha soppa varannan vecka istället för varje.

Kartläggningen ska göras om under hösten för att se om andelen ätande ökat.

Elevernas inflytande har stärks genom strukturerade matråd och förslagslådor i våra skolrestauranger. Fler aktiviteter planeras under året tillsammans med medarbetare och pedagogisk verksamhet så som önskerätter och eventuella temaveckor. Matsedlarna är från hösten lokala för varje skolrestaurang.

2.4 Nyckeltal

Tabell 2.

Nyckeltal	2020	2021	2022	2023 aug	Grön	Gul	Röd
PLAN & EXPLOATERING							
År 2025 bör hela Bollebygds kommun ha tillgång till snabbt bredband. (anger tillgång till hastigheten minst 100 Mbit/s).	64%	65%	83%	83 %	>95%	40–95%	<40%
Mediantid från planuppdrag till antagande i månader Under åren 2020 och 2021 är det en ökad andel av kommunerna som uppger den längsta handläggningstiden, på mer än tre år från planuppdrag till antagande jämfört med tidigare undersökningsperioder.	43	43			<18 mån	18-24	>24 mån
Mediantid från samrådsstart till antagande i antal månader Utvecklingen över tid för handläggningstiderna från samrådsstart till antagande följer samma mönster som tiden från planuppdrag till antagande.	7	9,5			<9 mån	9-12	>12 mån
VA/GATA, PARK/AVFALL							
Andel nöjda kunder av de som varit i kontakt med kommunen i tekniska frågor Källa: Kritik på teknik, mäts var 3:e år, nästa omgång genomförs under 2025.			54%		>55	50–55	<50
Andel nöjda medborgare angående skötsel av parker. Källa: Kritik på teknik Mäts var 3:e år, nästa omgång genomförs under 2025.			69%		>50	31–49	<30
Andel nöjda medborgare angående standard på gata och GC-vägar. Källa: Kritik på teknik Mäts var 3:e år, nästa omgång genomförs under 2025.			36% Gator Vägar 42% GC		>35	21–34	<20

Mängd insamlat kommunalt avfall, exkl trädgårdsavfall (kg/person)	520 kg/persons	484 kg/persons			<370	370–560	>560
Källa: avfall web.							
Andel av uppkommet matavfall som behandlas biologiskt genom rötning så att både växtnäring och energi tas tillvara (%)	49%	59%	Till årsrapport		>60	10–60	<10
Inläckage av oönskat vatten på spillvattennätet (Olsfors reningsverk). -Olsfors/Hultafors	84 %	84 %	Till årsrapport		<55	55–70	>70
För Hultafors/Olsfors så ligger andel tillskottsvatten över riksnittet. Utspädningsgraden är därmed hög. Medel för små kommuner är 65 % andel tillskottsvatten (VASS) Tillskottsvatten är allt vatten som späder ut spillvattnet. Detta är ungefär detsamma som skillnaden mellan totalt avloppsvattenflöde och distribuerad dricksvattenmängd.							
Utläckage vattenledningsnäten: - Olsfors - Tölleby (ej högreservoar, större läckor märks omgående) - Bollebygd	42 % 7 % 32 %	50 % * 18 %	Till årsrapport		<20	20–30	>30
I snitt läcker det ut drygt 20 % i de svenska ledningsnäten. Att laga läckorna till ett nollresultat bedöms dock inte som rimligt. För 2022 tas siffror fram i anslutning till miljörapporten, 31 mars 2023.							
Förnyelsetakt ledningsnät vatten		0,2	Till årsrapport		>0,7%	0,5–0,7%	<0,5%
En balanserad sanering ligger lämpligtvis i storleksordningen av vad som är ledningsnätets förväntade livslängd vilket för vatten är 143 år eller runt 0,7% förnyelse per år.							
Förnyelsetakt ledningsnät avlopp		0,2	Till årsrapport		>0,6%	0,3–0,6%	<0,3%
För avlopp bör förnyelsetakten ligga på 0,6% av ledningsnätet per år vilket motsvarar en livslängd på 167 år.							
BYGG OCH MILJÖ							
Handläggningstider i PBL/MB-ärenden från komplett handling till beslut (författningsstyrt)							
-bygglov	97%		96 %		>95 %	85–95%	<85%

Handläggningstid mindre än eller lika med tio veckor -förhandsbesked	82%	92 %	>95 %	85–95%	<85 %
Handläggningstid mindre än eller lika med tio veckor -enskilt avlopp	98%	84 %	>95 %	85–95%	<85%
Handläggningstid mindre än eller lika med tio veckor (Nytt nyckeltal från 2018)					

Kompletterande information kring nyckeltal:

Detaljplaner:

I många kommuner antas relativt få detaljplaner under ett år. Planläggningsaktiviteten kan också variera mellan åren. För att få ett större antal detaljplaner som underlag har SKR valt att undersöka tvåårsperioder. Den omgång som går att ta del av i Öppna jämförelser inom detaljplancområdet avser uppgifter för åren 2020–2021.

- 60 procent av de svarande kommunerna har 2020–2021 en mediantid för handläggning från planuppdrag till antagande av detaljplan som är två år eller kortare.
- Var femte kommun har en mediantid för handläggningen från planuppdrag till antagande som är ett år eller kortare.
- 68 procent av de svarande kommunerna har 2020–2021 en mediantid för handläggning från samrådsstart till antagande av detaljplan som är ett år eller kortare.
- En viss ökning av handläggningstiderna kan ses sedan undersökningarna startades. De båda nyckeltalen följer samma mönster i detta.
- Av de detaljplaner som antagits under 2020–2021 överklagades nästan var fjärde detaljplan till första instans.

Bredband:

Det nationella bredbandsmålet innebär att 98 procent bör ha tillgång till bredband om minst 1 Gbit/s i hemmet och på arbetet, av de återstående 2 procenten bör 1,9 procent ha tillgång till minst 100 Mbit/s, och 0,1 procent bör ha tillgång till minst 30 Mbit/s senast år 2025.

Bredbandskartläggningen genomförs under oktober varje år och publiceras sedan i mars året efter. Arbete pågår med besiktning av stam, inför utbetalning av statliga medel respektive kommunal medfinansiering för ”stammen”.

3. Ekonomi

3.1 Budget och budgetändringar

Tabell 3.

Enhet	Beslut 2023	Nya löner, 2023	Intäkt från övriga nämnder	Aktuell budget
Samh.bygg nämndens ordf	-0,9	-		-0,9
Samhällsbyggnadschef	-8,6	-0,2		-8,8
Planchef	-6,9	-0,1		-7,0
Bygg- och miljöchef	-8,4	-0,2		-8,6
Fastighetschef	-1,2	-0,2	0,2	-1,2
Teknisk chef va/gata	-8,3	-0,1		-8,4
Teknisk chef rh/park	-5,4	-0,1		-5,5
Lokalvård	0	-0,2	0,2	0
Måltid/kost	0	-0,4	0,4	0
Totalt	-39,6	-1,5	0,8	-40,3

Belopp är i mnkr.

Nya löner 2023

Samhällsbyggnadsnämndens budget har ökat med 0,7 mnkr efter den centrala posten för lönerevisionen blivit fördelad. Ersättningen bedöms täcka de ökade kostnader som nämnden fått till följd av löneökningar.

Interna enheter som finansieras genom interndebering av andra nämnder har fått 0,8 mnkr extra debitering för interna tjänster som kompensation för löneökningar. Fördelningen är 0,4 mnkr extra debitering för måltidsverksamheten och 0,2 mnkr vardera för fastighet och lokalvård. Eftersom kostnaden ligger i andra nämnder är det dessa som fått utökad budget. De interndeberande enheterna har fått såväl ökad lönebudget som ökad intäktsbudget vilket åskådliggörs i tabellen ovan med såväl en positiv som en negativ post.

3.2 Resultat och prognos, övergripande

Tabell 4.

	Jan-aug 2023			Jan- aug 2022	Helår 2023			Helår 2022
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Prognos, utfall	Budget	Prognos, avvikelse	Utfall
Intäkter:								
Försäljning varor mm	5,4	5,6	-0,2	5,5	9,3	8,4	0,9	8,2
Avgiftsintäkter	50,5	43,0	7,5	40,2	71,0	64,5	6,5	59,7
Hysesintäkter	28,2	28,0	0,2	27,2	42,3	42,0	0,2	40,7
Bidragsintäkter	0,9	0,2	0,7	0,8	0,9	0,3	0,6	3,0
Försäljning av verks	1,6	1,5	0,1	1,7	2,5	2,2	0,3	2,2
Fsg av tillgångar	0,7	0,0	0,7	0,1	0,7	0,0	0,7	0,3
Per. investeringar	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	87,4	78,3	9,1	75,6	126,7	117,4	9,3	114,2
Kostnader:								
Inköp av anl tillgångar	-1,1	-0,3	-0,8	-0,5	-1,0	-0,4	-0,6	-0,5
Bidrag	-2,2	-1,8	-0,5	-1,7	-3,5	-3,0	-0,5	-4,3
Köpt huvudverksamhet	-8,0	-7,1	-0,9	-6,8	-12,5	-10,7	-1,8	-10,7
Personalkostnader	-42,3	-42,7	0,4	-36,2	-63,6	-67,3	3,8	-56,4
Hyror	-3,0	-2,8	-0,2	-3,0	-4,5	-4,2	-0,4	-4,0
Fastighetskostn	-7,2	-5,1	-2,0	-4,4	-9,9	-7,7	-2,2	-8,7
Bränsle, energi, vatten	-6,3	-6,4	0,1	-6,6	-9,8	-9,7	-0,1	-12,5
Material och tjänster	-18,7	-13,2	-5,5	-15,7	-25,8	-19,8	-6,0	-24,8
Övriga kostnader	-5,0	-3,6	-1,4	-5,9	-6,9	-5,4	-1,5	-8,1
Kapitalkostnader	-19,4	-19,8	0,4	-18,2	-29,5	-29,6	0,1	-27,3
Summa kostnader	-113,2	-102,7	-10,4	-99,2	-167,0	-157,7	-9,3	-157,4
Nettokostnad	-25,7	-24,7	-1,1	-23,5	-40,3	-40,3	0,0	-43,3
Budgetram	24,5	24,7	0,0	23,9	40,3	40,3	0	39,2
Resultat	-1,2	0,0	-1,1	0,4	0,0	0,0	0,0	-4,1

Belopp är i mkr

3.3 Resultat och prognos, per enhet

Tabell 5

	Jan-aug 2023			Jan- aug 2022	Helår 2023			Helår 2022
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Prognos, utfall	Budget	Prognos, avvikelse	Utfall
Samh.bygg nämndens ordf	-0,6	-0,6	0,0	-0,6	-0,9	-0,9	0,0	-0,9
Samhällsbyggnadschef	-5,8	-4,6	-1,2	-5,8	-8,6	-8,8	0,1	-8,7
Planchef	-5,0	-4,6	-0,4	-6,5	-7,0	-7,0	0,0	-9,6
Bygg- och miljöchef	-5,7	-5,4	-0,3	-3,2	-8,6	-8,6	0,0	-6,3
Fastighetschef	-2,0	-0,6	-1,4	-2,2	-2,2	-1,2	-1,0	-4,1
Verksamhetschef lokaler kök	0	0	0	-1,5	0	0	0	-2,4
Teknisk chef va/gata	-4,0	-5,3	1,3	-3,8	-7,6	-8,4	0,8	-7,8
Varav VA	2,4	-0,1	2,5	0,9	1,8	-0,1	1,9	1,2
Varav gata	-6,4	-5,2	-1,2	-4,7	-9,3	-8,3	-1,0	-9,0
Teknisk chef rh/park	-3,5	-3,6	0,0	-1,3	-5,5	-5,5	0,0	-4,3
Varav renhållning	0,3	0,0	0,3	1,2	-0,0	0	0,0	0,8
Varav park/fritid	-3,8	-3,6	-0,3	-2,5	-5,5	-5,4	0,0	-5,1
Åsastugorna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lokalvård	-0,2	0,0	-0,2	0,2	-0,3	0,0	-0,3	0,2
Måltid/Kost	1,0	0,0	1,0	1,1	0,4	0,0	0,4	0,6
Total	-25,7	-24,7	-1,1	-23,5	-40,3	-40,3	0,0	-43,3

Belopp är i mkr

3.4 Prognoserna under året, samt eventuella åtgärder

Tabell 6.

	februari	april	augusti
Prognos för helårsresultatet	0	0	0

Största budgetavvikelserna på intäktssidan avser avgiftsintäkterna. Dessa avviker mot budget eftersom VA-fonden vars beslutade giltighet var 2021 har redovisats som en intäkt.

På kostnadssidan kan stora delar av underskotten på inköp av anl tillgångar och material och tjänster förklaras av att projektkostnader inom VA som inte resulterat i nya anläggningar tagits som kostnad. Till stor del möts dessa kostnader av ökade intäkter från VA-fonden.

Utfallet vad gäller elkostnaden som redovisas under raden Bränsle, energi och vatten är något lägre än jämförande period föregående år. Prognosen på helåret är mycket lägre än föregående år. Det är svårt att sia om hur elpriserna kommer vara i vinter men vi har kunnat konstatera väsentligt lägre elpriser i augusti jämfört med föregående år.

3.5 Investeringar

Tabell 7

	Budget 2023	Utfall jan-aug	Prognos 2023	Avvikelse prognos- budget 2023
Reinvesteringar fastighet	-10	-5,0	-10	-
Renoveringar idrottshall	-15	-0,1	-0,5	14,5
GC-vägar	-3	-	-3	-
Belysning	-1	-	-1	-
Laddstolpar	-1	-	-0,2	0,8
Lekplatser	-1	-	-1	-
Strategiska markinköp	-5	-	-5	-
Lokalresursplan (styr av KS)	-17,2	-2,2	-10,9	6,3
Summa skattefinansierad verksamhet	-53,2	-7,3	-31,6	20,8
Div. anläggningsinvesteringar	-4	-2,8	-4	-
Uppgradering vattenverk Töllsjö	-1	-	-1	-
Tillskottsvatten VA	-4	-	-4	-
Rollpack	-0,35	-0,37	-0,37	-0,2
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	-9,35	0	-9,37	-0,2
Exploateringar Omsättningstillgång	Ospecificerat	-2,4	-2,4	X
Exploateringar VA	Ospecificerat	-2,9	-2,9	X
Exploateringar Gata	Ospecificerat	-4,5	-4,7	X
Exploateringar Övrig mark/ospecificerat	Ospecificerat	-0,5	-0,5	X
Summa exploateringar	-25	-10,3	-10,5	15
Totalsumma investeringar	-87,55	-17,6	-51,5	35,6

Belopp i mnkr. Avrundningar förekommer i tabellen.

Fastighet

Fastighetsenheten bedöms nyttja hela reinvesteringsbudgeten. Prioriteringar behöver göras då underhållsskulden är hög.

Renoveringar idrottshall

Projektet bedöms inte påbörjas under året. Endast utredningar och liknande förväntas generera kostnader. Budgeten behöver flyttas till 2024.

GC-vägar

Hela budgeten bedöms nyttjas under året.

Belysning

Hela budgeten bedöms nyttjas under året.

Laddstolpar

Nytt förslag till icke-publik plan samt lokalisering av laddstolpar är framarbetat.

Lekplatser

Hela budgeten bedöms nyttjas under året.

Strategiska markinköp

Hela budgeten förväntas nyttjas under året men posten kommer endast nyttjas vid rätt förutsättningar.

Lokalresursplan

Hittills har endast 2,2 mnkr nyttjats för årets planerade projekt. Anledningen till att prognosen är lägre än de budgeterade investeringsmedlen är att alla projekt med största sannolikhet inte kommer kunna genomföras till 100 procent under innevarande kalenderår. Det största enskilda projekt som bedöms färdigställas är verksamhetslokaler för teknisk service (Råssa). Dessa lokaler kommer hålla sig inom budget men på grund av att projektet inte kom igång under 2022 kommer medlen som ursprungligen låg budgeterat för 2022 behöva flyttas till 2024.

Div. anläggningsinvesteringar

Hela budgeten bedöms nyttjas under året.

Uppgradering vattenverk Töllsjö

Hela budgeten bedöms nyttjas under året.

Tillskottsvatten VA

Hela budgeten bedöms nyttjas under året.

Rollpack

Maskinen är inköpt och hamnade lite över budgeterade medel.

Exploateringar

Budgeten för exploateringar är 25 mnkr per år och eftersom Bergadalen är det enda stora exploateringsprojektet under året, och projektet är i sin slutfas, ligger prognosen markant lägre än budgeten. De mindre inköp/projekt som gjorts ligger under ”övrig mark/ospecificerat” är främst analyser/utredningar inför framtida exploateringar.

4. Medarbetare

4.1 Personalstatistik

Tabell 8.

	Jan –jun 2023			Jan - aug 2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	66	33	99	62	34	96
Andel tillsvidareanställda (%)	66,67%	33,33%	100,00%	64,58%	35,42%	100,00%
Antal visstidsanställda	9	8	17	3	3	6
Andel visstidsanställda	52,94%	47,06 %	100,00%	50,00%	50,00%	100,00%
Antal timavlönade (timmar)	1966,58	1200,01	3166,59	2961,97	2586,26	5548,23
Övertid/fyllnad/mertid (timmar)	192,67	276,42	469,09	158,25	290,68	448,93
Andel tillsvidareanställda m. heltid (%)	88%	96,97%	90,91%	88,71%	100,00%	92,71%
Sjukfrånvaro (%)	9,32	7,42%	8,62%	9,35%	5,85%	8,11%
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar (%)	56,74	54,89%	56,16%	37,97%	25,80%	34,85%
Sjukfrånvaro ≤ 29 år (%)	4,3	4,17%	4,23%	7,54%	1,77%	5,40%
Sjukfrånvaro 30-49 år (%)	13,06	1,10%	8,56%	10,33%	1,61%	7,03%
Sjukfrånvaro ≥ 50 år (%)	5,54	17,11%	9,35%	8,65%	11,05%	9,45%

Det är viktigt att notera att tidsperioden skiljer sig åt jämfört med 2022. På grund av att HR-avdelningen har haft och har en lägre bemanning är de tvungna att prioritera att hantera arbetsuppgifterna kopplade till lön. HR-chefen har fattat beslut om att de kunde ta fram statistik till årets delår för perioden 1 januari till den 30 juni. Som ni ser är 2022 års siffror 1 januari till den 31 augusti. För kommunen som helhet ligger siffran för sjukfrånvaro på 8,15 % för perioden jan-juni 2023.

4.2 Kompetensförsörjning

Att hitta rätt kompetens är förvaltningens utmaning. Avdelningarna arbetar ständigt med frågan. Det pågår ständigt rekryteringar och introduktion inom förvaltningen. Under januari till december har rekrytering gjorts bland annat av planarkitekter, GIS-ingenjör, kockar, miljöinspektörer och enhetschefer.

Det har genomförts olika aktiviteter för att stärka kompetenser på avdelningarna. Här är några exempel på genomförda kompetensutvecklingar.

- Beskärning av träd
- Läcksökning
- Ventilationsteknik
- Styr och reglerteknik
- Linnés fotspår, fokus på ekologiska livsmedel
- Skolmatsakademin
- Trädgårdsakademin
- Arbete på väg

4.3 Mångfald och jämställdhet

Under 2023 har arbetet med att implementera ett integrerat arbetssätt i jämställdhetsarbetet fortgått. Arbetet på individnivå genomförs i samband med arbetaruppföljningarna. På arbetsplatsnivå är jämställdhetsarbetet en integrerad del i årshjulet för arbetsmiljö- och personalprocesser. Även arbetet med att kontinuerligt genomföra kommungemensam arbetsvärdering och lönekartläggning fortgår under hösten. Resultatet av kartläggningen förs vid behov in till nästkommande års löneöversyn.

4.4 Arbetsmiljö och hälsa

Arbetsmiljön utifrån alla aspekter för förvaltningens alla medarbetare och chefer präglas av ett kontinuerligt arbete för att främja hälsa, förebygga och förhindra ohälsa. Det systematiska arbetsmiljöarbetet planeras och genomförs med stöd av det framtagna årshjulet för våra arbetsmiljö- och personalprocesser.

Det finns 10 rapporterade händelser i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det är 4 tillbud, 3 olycksfall, 2 färdolycksfall samt 1 riskobservation.

Ergonomiutbildning har varit under året. Även en översyn av kontorsplatsers utformning samt utbildning för "kontorspersonal"/administrativ personal.

Samtliga chefer och skyddsombud har genomfört en arbetsmiljöutbildning under året.

5. Årets verksamhet i övrigt

FASTIGHET

Underhållsplaner:

Fastighetsbeståndet statusbesiktigas och utifrån det resultatet läggs underhållsplaner. Det arbetet är igång och fungerar bra.

Försäljning:

Den gamla brandstationen i Töllsjö har sålts.

Reinvesteringar:

Plan finns för reinvesteringar 2023 och framåt bygger på underhållsplanerna vilka säkrar värdet i fastighetsbeståndet. Budget om 10 mn kr finns under 2023. Bl.a. så har projekt Odensgårdens förskola avslutas i år. Takrenovering på biblioteket har påbörjats.

Laddplan:

Hösten 2023 skall åiterrapportering ske i uppdraget om laddstolpar för kommunens egna poolbilar. Under september månad söks Klimatklivsmedel från Naturvårdsverket, för ev beslut om medfinansiering. Ett lagkrav gör också att det retroaktivt kommer krävas laddstolpar på parkeringsplatser där kommunen har uppvärmda lokaler som inte är bostadshus.

Lokalförsörjning:

Lokalförsörjning sker utifrån lokalresursplan och tilldelad budget.

Pågående dödligt våld

Förvaltningen har gjort kartläggning enligt uppdrag från Utbildningsförvaltningen. Just nu pågår arbete på Utbildningsförvaltningen för att konkretisera behov som finns för att klara utrymning, inrymning och inlåsning.

VA/GATA

Prioriterad VA-ledning

VA-ledning Olsfors-Bollebygd prioriteras, förprojektering av ledningssträckningen pågår. Utredningar pågår under 2023.

Förnyelsetakt:

Arbete sker enligt den plan som är framtagen vad gäller ledningsnät/anläggningar.

Tillskottsvatten:

Förvaltningen fortsätter arbetet med att minska mängden tillskottsvatten. Plan är framtagen och arbete pågår, bla genom strumpinfodring.

Utläckage dricksvatten:

Ett flertal läckor har under året blivit åtgärdade i Olsfors/Hultafors. Under hösten ligger utläckaget runt 5% från att tidigare ha legat på 40%. Arbetet fortsätter under året med att åtgärda.

Utbyggnadsplan VA:

Utbyggnadsplan för VA ska tas fram med stöd av konsult inom arbetet med VA-planen. Arbetet fortskrider, eventuellt finns det, pga. lagändring, behov att uppdatera utbyggnadsplanen.

Sanatoriet:

Sanatoriet (utreda ansvarsfrågan för VA), ett av nämnden sedan tidigare beslutat uppdrag till förvaltningen. Arbetet är påbörjat, men har inte kunnat prioriteras för att få utredningen klar. Det är ett omfattande arbete, uppdraget är komplext. Frågan att utreda handlar om ansvar för ledningar och anläggningstillgångar samt om det ska vara kommunalt huvudmannaskap framgent. Det har varit otydligt när det kommer till ansvar för att laga läckor och underhålla ledningar i området. När det kommer till ledningar så är det fastighetstillbehör, en förrättning skulle kunna frigöra fastighetstillbehör och då blir det kommunens ledningar. Om kommunen skall ta över ägande/driften behöver ledningarnas status undersökas. Detta så övriga VA-kollektivet inte påverkas negativt.

Belysning

VA/Gatuenheten ska utreda det kommunala belysningsansvaret och översyn av dess riktlinjer samt budget. Detta arbete har inte påbörjats.

Ändringar i LAV

Varje kommun ska ha en aktuell vattentjänstplan antagen av kommunfullmäktige innan 1 januari 2024 enligt nya lagkrav i lagen om allmänna vattentjänster (LAV). Bedömningen av behovet att ordna vattentjänster, det vill säga vattenförsörjning och avlopp, görs mer flexibel. En enskild anläggning ska kunna ersätta behovet av en allmän VA-anläggning, förutsatt att man inte kompromissar med skyddet för människors hälsa och miljön.

Lagförändringen innebär också att kommuner blir skyldiga att ta fram vattentjänstplaner, utreda hur den allmänna VA-anläggningen påverkas av skyfall, samt definiera vilka åtgärder som krävs för att hantera detta.

För att förankra vattentjänstplanen ska den vara föremål för samråd och granskning innan kommunfullmäktige fattar beslut. Vid samrådet får de som berörs av planen möjlighet att lämna synpunkter. Målbilden är att befintliga VA-planer ska kunna kompletteras med nytt innehåll och därigenom uppfylla vattentjänstplanens definition.

Planen kommer inte vara antagen i Kommunfullmäktige 1 januari 2024 men beräknas kunna vara antagen under första kvartalet 2024.

Vattentäkt i Töllsjö

Arbete pågår med ny vattentäkt i Töllsjö, bla behöver ny vattendom sökas.

Framtida avloppverk

Utredning kring framtida lösning för rening av avloppsvatten från Olsfors/Bollebygd pågår. En styrgrupp finns för att driva arbetet framåt. En recipientutredning har genomförts samt att stöd av advokat tagits in för att se över möjligheter för en ny ansökan om tillstånd för verket. Nämnden har lämnat förvaltningen i uppdrag att snarast söka tillstånd för fortsatt drift då tillståndet är tidsbegränsat, denna ansökan behöver göras oavsett vilken framtida lösning på rening som beslutas. En förstudie pågår inför denna tillståndsansökan.

PARK/AVFALL**Grönt kort:**

Arbetet fortsätter med införande och driftsättning av Grönt kort. Det beräknas vara klart under hösten 2023.

Återbruk

I samverkan mellan socialnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen fortsätter arbetet kopplat till återbruk. Förslag har presenterats vid kommunledningsgruppen för inriktningsbeslut. Målet är att det skall vara i gång 1 januari 2024.

Initiativärende – Lekplatser i kommun

Översynen av lekplatser är en del i framtagandet av Grön plan. Underhåll/reinvestering sker i år på Erikstorpsparken samt Bäckaparken i Töllsjö.

Skogsbruk

Förvaltningen ser över möjlighet till avtal för externt förvaltandet av skog utifrån fastställd skogsbruksplan (beslut om plan togs i dec 2022).

En skogspolicy är under framtagande. Syftet med denna policy är att klargöra a övergripande mål och principer för kommunens skogsförvaltning . Den kan därmed utgöra stöd i beslut och stöd för att informera kommunens invånare samt övriga berörda aktörer om kommunens skogsförvaltning.

Avfallsplanens aktiviteter

Samhällsbyggnadsnämnden har ansvar för följande delmål (men är också delaktig i de övriga målen). Ansvarig tjänsteperson per delmål är utsedd.

- Mål 1.1 Matsvinnet ska minska till 35g/ portion i kommunens verksamheter.
- Mål 1.2 Matsvinnet ska minska med 50% per invånare jämfört med år 2021
- Mål 1.3 Minst 60% av uppkommet matavfall ska gå till näringsåtervinning och biogasproduktion eller annat miljömässigt motsvarande ändamål.
- Mål 3.2 Återanvändning och återvinning av bygg- och rivningsmaterial inklusive massor från kommunala bygg-, mark- och anläggningsprojekt ska öka jämfört med år 2022.
- Mål 4.1 Alla kommunala verksamheter ska ha möjlighet att enkelt och nära sortera ut sitt avfall.
- Mål 4.2 Andelen felsorterat i restavfallet ska minska med 50% jämfört med år 2021.
- Mål 4.3 Mängd avfall från ÅVC som behandlas med förbränning och deponering ska minska jämfört med år 2021.
- Mål 4.4 Andel hållbara och effektiva avfallstransporter i kommunens regi ska öka jämfört med 2021
- Mål 6.1 Små och stora anordningar för återbruk, återvinnings- och avfallshantering ska lokaliseras i strategiska lägen så de är enkla att använda både ur brukar- och insamlingssynpunkt

Uppföljningar utifrån aktiviteterna i avfallsplanen pågår. Bl.a. ses på användandet av engångsmaterial och matsvinnet mäts regelbundet. Åtterrapporeringen sker i samband med årsrapporten.

Framtagande av ny avfallstaxa

Arbetet med att ta fram en ny avfallstaxa har senarelagts något för att bättre takta in i mot kommande förändringar.

Kommunen kommer bli att överta ansvaret från FTI för förpackningsinsamlingen från 1/1–2024 och i förlängningen ska kommunen erbjuda fastighetsnära insamling av förpackningar, ett krav som börjar att gälla from 2027. Samhällsbyggnadsnämnden har givit förvaltningen i uppdrag att införa nytt insamlingssystem så att den nya förordningen om producentansvar uppfylls för förpackningar. För att få så bra förutsättningar som möjligt har samverkan skett inom sjuhäradskommunerna för att utreda lämplig lösning.

För att kommunerna ska kunna efterleva det kommande lagkravet att insamling av förpackningar måste ske fastighetsnära, behöver insamlingssystemet bytas gällande villor och fritidshus. Kommunerna föreslås av konsult att införa fyrfackssystem för fastighetsnära insamling av mat- och restavfall, förpackningar och returpapper från villor och fritidshus. Avtalstiden har förlängts med den entreprenör som utför avfallsinsamlingen (tom 2025-12-31).

Taxan i Herrljunga, Mark, Tranemo och Vårgårda kommuner är uppdelad i en grundavgift (som är beroende av kundkategori) och en volymbaserad hämtningsavgift. I Bollebygds kommun är taxan inte uppdelad, utan en avgift betalas som beror på kärstorlek och hämtningsfrekvens. I Ulricehamns kommun består taxan av grundavgift, abonnemangsavgift som beror på kärstorlek och hämtningsintervall samt viktavgift. En översyn behöver göras men avvaktar de förändringar som den nya förordningen innebär.

LOKALVÅRD

Lokalvården miljöcertifieras

Enheten arbetar för att miljöcertifiera lokalvårdsverksamheten senast år 2023. ISO 14001-certifieringen är en internationell standard för certifiering inom området miljö. Det kräver en ny certifiering var tredje år.

Lokalvården arbetar för att minska miljöpåverkan genom att minska användandet av kemikalier, minska avfallsmängden och öka källsortering i våra verksamheter.

Arbete pågår för framtagande av mall för beställningar/utökning av lokalvård för verksamhetsyta, både de beställningar som sker med önskemål under året och för tillkommande ytor över tid kopplat till lokalresursplan.

Clean pilot, digitalt verktyg för lokalvården har implementerats i hela lokalvårdsenheten. Under 2023 implementeras egenkontrollen i Clean pilot.

Fortsatt arbete med åtagandet om att förbättra inomhusmiljön inom skola och förskola (BK3) som gjordes inom åtgärdsprogrammet för miljömålen. Arbetet med åtagandet sträcker sig under 2022–2025. Enheten arbetar vidare utifrån de tillsyner inom förskolan som är gjorda under 2023 av miljöenheten.

MÅLTID

Vi mäter matsvinn i offentlig verksamhet och har mål

Målsättningen är att minska matsvinnet. Verksamheten arbetar med rutiner för att undvika matsvinn genom förebyggande åtgärder. Mätning av matsvinnet sker med ett uppsatt mål på max 45 g/portion i förskola/skola i genomsnitt (lunch eller middag). I siffran ingår alla tre typer av

svinn: kökssvinn, serveringssvinn och tallrikssvinn. Matsvinn mäts dagligen. En utökning av mätningen sker för fler objekt under året, med målet att minska matsvinnet.

För klimatmålen (Klimat 2030) 2024–2026 siktar vi på att nå max 35 g för förskola/skola och 100 g för äldreomsorgen. På längre sikt 2030 är målet 35 g/portion.

Under 2023 är det totala matsvinnet i förskola/skola 42 g/matgäst. Alltså något lägre än förra året (43 g/matgäst). Skolornas medelvärde varierar mellan 25–39 g/matgäst. Det är högre matsvinn i förskolorna, främst i mottagningsköken.

PLAN- OCH EXPLOATERING

Undersöka hur vi kan göra det mer attraktivt att cykla till skolorna i Bollebygds kommun.

Förvaltningen har sökt bidrag för gång- och cykelåtgärder som stärker attraktiviteten att använda cykeln. Arbetet samordnas med utbildningsförvaltningen, internt med VA/Gatuenheten samt med pågående planuppdrag. Ett projekt är ”På egna ben”, vilken är en del av de motprestationer Bollebygds kommun har förbundit sig till genom stadsmiljöavtal. ”På egna ben” är en utmaning för elever i årskurs 4–6 som handlar om att ta sig till skolan genom att cykla, gå eller åka kollektivt och därmed undvika de ofta korta bilresorna. Projektet genomförs under september månad.

GC-väg

GC-väg mot Härryda, en medfinansiering som är beviljad genom beslut i VGR (regional plan). En gång- och cykelvägsatsning gällande väg 554.

Kostnaderna i beslutet som togs av VGR under 2021 har räknats upp och det är i nuläget oklart kring tidplan för uppstart.

Kommunfullmäktige har under året fattat ett inriktningsbeslut om medfinansiering, så att projektet kan fortsätta projekteras av Trafikverket.

Kommunfullmäktige har även genom samma beslut givit samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att i kommande budgetprocess lyfta in förslag om investeringspott för GC-väg åren 2024–2026 för genomförande av projektet.

Initiativärende – Pendelparkering

Bollebygd är en pendlingskommun och beroendet av goda kommunikationer mot kranskommunerna är viktiga. När det gäller kollektivtrafiken så bor inte alla på cykel/ gångavstånd utan är beroende av att ta bilen till knutpunkterna för att sedan kunna ta tåg/buss vidare.

Samhällsbyggnadsförvaltningen skall göra en analys och utredning av framtida parkeringsbehov för pendlare, att omfatta hela kommunen och återkomma med ett förslag på hur eventuell framtida bristsituation kan förebyggas. Detta vävs in i den kommande planeringsstrategin.

Grönplan

LONA-bidrag är sökt för att få medfinansiering för inventering inom de gröna ytorna i Bollebygds centralort. Bidrag har erhållits genom beslut. Arbetet pågår med underlag från befintlig naturvårdsplan och kompletteringar av tidigare naturvärdesinventeringar.

Planprioritering:

Arbetar vidare med uppdrag utifrån planprioriteringen.

Följande detaljplaner ligger med i den senaste planprioriteringen: Bollebygdskolan, Olsfors förskola, Rinna-Getabrohult, Getabrohult, Idrottsplatsområdet Källevägen, Högalund, Norr om Tallgränd och FÖP Västra Forsa.

Planeringsstrategi tas fram:

För att översiktsplanen ska kunna fungera som ett verktyg för politiken måste planen vara aktuell. Kommunfullmäktige ska därför ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar i en planeringsstrategi i början av varje mandatperiod. Kommunen ska också redovisa hur översiktsplaneringen ska drivas vidare. Kommunfullmäktige ska anta en planeringsstrategi senast 24 månader efter ordinarie val. Arbete pågår med detta på planenheten.

Parkeringsnorm:

Det pågår översyn av parkeringsnormen. En utredning har även genomförts mha konsult kring hur parkeringar nyttjas i centrala Bollebygd i och med översynen av parkeringsnormen.

Översyn av plantaxa:

Nämnden arbetar även med civilrättsliga avtal när det gäller kostnader för planläggning. Detta bör genomlysas då avgifter tas ut mot taxan. Enheten har arbetat med att kvalitetssäkra faktureringsmallen för att tydliggöra vad som är myndighetsutövning eller ej för säkerställande vid fakturering.

Enheten har startat upp med fakturering via ett verksamhetssystem, en stor effektivisering i tid och kvalitetssäkring mot tidigare arbetssätt.

Plantaxan har dock inte hunnits ses över men syftet är en översyn så att det finns tydligare stöd i taxan för hantering/fakturering när plankostnadsavtal (som är mer av ett civilrättsligt avtal) tecknas.

Exploatering:

Mall för exploateringsprojekt behöver tas fram för att förebygga samt tydliggöra ansvar och roller i processen mellan exploatör och kommun. Parterna ska vara överens om de ekonomiska förutsättningarna och åtaganden. Mål och kostnader följs sedan upp varefter projektet utvecklas. Förvaltningen har upplevt att ansvar och roller behöver styras upp mer inför uppstart av projekt. Detta arbete har inte påbörjats.

Digitalisering av detaljplaner

Arbete fortsätter med digitalisering av äldre detaljplaner.

Tomtförsäljning:

Förarbetet för att sälja tomter på Bergadalen är igång. Värdering pågår.

Samverkansavtal inom GIS

Ett tjänsteköpsavtal avseende GIS har sagts upp pga ändrade förutsättningar för Marks kommun. Istället har ett samverkansavtal med Mark och Svenljunga kommuner tecknats och till innehåll finns det idag en större bredd då det omfattar samhällsstrategiska tjänster.

Effektivisera fakturering (detaljplaner)

Projekt Companion har en funktion som möjliggör faktureringsunderlag via systemet direkt till Raindance. Under våren testades detta arbetssätt och det bedömdes av handläggarna fungera väl. Arbetssättet kan implementeras fullt ut i kommande arbete med detaljplaner.

Genom de mallar som byggts upp i systemet, kan faktureringen kvalitetssäkras och effektiviseras. Samtidigt stödjer faktureringsmallen stegen i en planprocess för handläggaren.

BYGG- OCH MILJÖENHETEN

Enheten arbetar utifrån beslutet om ny taxa med efterhandsdebitering. Förändringar i lagstiftningen innebär kommuner senast 2024 ska ta betalt efter utförd livsmedelskontroll, istället för att ta betalt i förväg. Idag ser debitering inom miljöbalkens område efter genomförd tillsyn.

En kontroll - och tillsynsplan har upprättats.

Samarbete med andra kommuner har utretts inom myndighetsområdena.

ALLMÄNT/ÖVERGRIPANDE:

Blåljuskollen:

För Sveriges blåljusaktörer är kartan ett viktigt arbetsredskap. Blåljuskollen är en checklista med syfte att kvalitetssäkra kommunens geodataprocess så att kommunen skapar och uppdaterar de geodata som blåljusaktörer behöver för att hitta rätt. En kommun som gått igenom och klarat Blåljuskollen kan titulera sig ”Blåljusgodkänd kommun”. Detta visar att kommunen har fungerande processer och leveranser för de data och den information som finns hos Lantmäteriet och Trafikverket. Förvaltningen deltar i Lantmäteriets ”Blåljuskollen”.

En mindre arbetsgrupp inom förvaltningen har arbetat med projektet under vår och sommar 2023.

Lantmäteriet och Trafikverket har sammanställt listor med brister och oklarheter som arbetsgruppen kontrollerat och i relativt stor utsträckning åtgärdat. Ett exempel på kontroller som gjorts är byggnader som i det geografiska informationssystemet klassats som samhällsfunktion, varav vissa inte längre används på det sättet, exempelvis en äldre skolbyggnad som idag nyttjas som privatbostad. Samtliga byggnader med samhällsfunktion har kontrollerats och i förekommande fall klassats om. Ett annat exempel är kontroller av trafiknätet, där kommunen bland annat ska leverera bland annat fart- och höjdhinder, korrekta sträckningar och beläggningar av bilvägar såväl som gång- och cykelvägar, olika klassningar av vägnätet inom tätorterna med mera.

Samhällsbyggnadsnämndens namnberedning har också varit delaktiga och hjälpt förvaltningen i arbetet. Utöver listorna från tidigare nämnda myndigheter har förvaltningen själva gjort kontroller i systemen och ser ett stort behov av att inventera och göra nya leveranser av data, framförallt inom trafikområdet. Förvaltningen har också sett över att rutiner finns nedskrivna enligt checklisten för blåljuskollen och tagit fram nya rutiner i de fall det saknats.

Blåljuskollen drivs som ett projekt på max sex månader, förvaltningens bedömning i nuläget är att det kan bli svårt att nå tidsgränsen och bli klara inom denna tidsram, men att projektet varit till väldigt stor nytta och inneburit en klar förbättring av dataleveranserna och höjt kunskapsnivån inom förvaltningen. Projektet kommer sammanställas och skickas in till Lantmäteriet för granskning under september 2023.

Folkhälsoarbete, verksamhetsplan 2023

Kommunen har tecknat avtal med Södra hälso- och sjukvårdsnämnden avseende ett gemensamt lokalt folkhälsoarbete (2021–2024) samt ett avtal för folkhälso-tjänsten (2021- tills vidare). I avtalen har parterna enats om gemensamma utgångspunkter för folkhälsoarbetet, ökad jämlikhet i hälsa står i fokus. Det tas tagits fram årliga verksamhetsplaner för folkhälsoarbetet där såväl prioriterade målområden som insatser för året redovisas.

Nämnden berörs av flera insatser i verksamhetsplanen för folkhälsa.

Övergripande handlar insatserna om en ökad delaktighet för barn och unga i beslutsprocesser, att förebygga otrygghet/brott i vår fysiska närmiljö. Under hösten genomförs projektet ”på egna ben” tillsammans med utbildningsförvaltningen. Insatsen görs i syfte att uppmuntra elever i åk 5 att ta sig till skolan och aktiviteter själva genom att tex gå eller cykla. Insatsen syftar till att främja fysisk aktivitet bland barn och unga, men också att fler ska upptäcka att de kan klara sig på egen hand och på så vis stärka ungas självförtroende.

Förvaltningen medverkar även i möten utifrån kommunens samverkansöverenskommelse med Lokalpolisområde Borås, ett förvaltningsövergripande arbete.

Kontinuitetsplanering i våra verksamheter:

Kontinuitetsshantering fokuserar på planering, så att organisationen ska kunna upprätthålla verksamheter och processer oavsett händelse.

Arbete sker under året inom organisationen med att få fram beslut om trygghetspunkter.

Reservkraft för trygghetspunkter ska därefter planeras, en förstudie kring lokalisering genomförs under hösten. Reservkraft behöver också finnas för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet.

En nödvattenplan är under framtagande.

En uppdatering av förvaltningens krisplan samt utbildning/övning planeras.

KLIMAT 2030

Samhällsbyggnadsförvaltningen är stödjande i de delar som berör verksamhet som knyter an till de åtaganden kommunen ställt sig bakom inom projektet ”Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om”.

Projektet drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götalands län, i samverkan med flera aktörer, däribland kommuner.

Åtaganden:

- Vi har en laddplan för kommunen
- Vi använder en klimatstyrande parkeringsplan/policy
- Vi minskar inköpen av fossilbaserade engångsprodukter
- Vi arbetar aktivt med invånarnas engagemang för klimatet

6. Internkontroll

Nämndens internkontrollplan

Nedan internkontrollplan beslutades av nämnden att gälla för 2023. I delåret görs en beskrivning av de kontroller som gjorts, men fullständig redovisning sker i årsrapporten.

Tabell 9.

Nr	Process rutin/system	Kontrollmoment	Kontrollansvar	Metod
1	Byggprojekt Större projekt som genomförs under året granskas.	Säkerställa att större byggprojekt bedrivs på ett ändamålsenligt sätt utifrån perspektiven ekonomi och kvalitet/dokumentation.	Fastighetschef med stöd av ekonomiavdelningen	Förvaltningssektionen genomför kontroller delår/helår för att säkerställa en god kostnadskontroll. Det kräver god dokumentation i projektet.
2	Myndighetsärenden	Säkerställa kvaliteten i de myndighetsbeslutas. Säkerställa kvalitet, hantering och debitering utifrån framtagna rutiner. Samtliga ärenden gällande byggsanktionsavgifter kontrolleras under året.	Bygg- och miljöchef Plan – och exploateringschef Med stöd av ekonomiavdelningen	Kontroll av att skriftliga rutiner/handläggning har tagits fram för de vanligaste ärendetyperna inom respektive område. Kontroll/stickprov delår/helår av kvalitet, hantering och debitering per ärendegrupp: -bygglov, - förhandsbesked, -dispenser, -enskilda avlopp, -miljötillsyn, -livsmedel Samtliga ärenden gällande Byggsanktionsavgifter kontrolleras under året.

				Kontroll av debitering utifrån plankostnadsavtal.
3	Hot och våld Kontroll i KIA. Dialog inom ledningsgrupp samt vid APT.	Säkerställa information om samt dialog kring förebyggande hot och våldsarbete.	Förvaltningschef med stöd av enhetschefer	Aktualisera och gå igenom samt följa förvaltningens dokument för att förebygga hot och våld. Ev utbildningsinsats
4	Informationssäkerhet - klassning	Att befintliga och tillkommande verksamhetssystemen inom förvaltningen är informationssäkerhetsklassade i enlighet med verktyget KLASSA	Förvaltningschef med stöd av informationssäkerhetssamordnare	Klassning genomförs under året. Kontroll att så skett. Eventuella avvikelser hanteras löpande. Information om klassning/styrdokument genom informations säkerhetssamordnare.

1. Byggprojekt - Större projekt som genomförs under året granskas.

I lokalresursplanen för 2022 fanns plan på nybyggnation matsal. Budgetbeslutet för investeringar år 2022 innehöll en samlingspost för matsalen. Den totala budgeten i lokalresursplan var 13 miljoner kronor. Projektet har dragit ut på tiden och tidplanen har flyttats fram. Vid årsbokslutet 2022 konstaterades det att projektet skulle löpa vidare under 2023 och beslut fattades om att ombudgetera 4 miljoner kronor från projektets budget till 2023. Den totala budgeten var oförändrad. Matsalen var klar att tas i bruk i tid för terminsstart höstterminen 2023 vilket var tillräckligt ur ett verksamhetsperspektiv. Förseningen bedöms främst bero på underleverantörer som inte hållit tidsplanen. Totala projektkostnader bedöms hamna på 12,5 mnkr vilket ryms inom ursprunglig budget på 13 mnkr. Kostnadskontrollen inom projektet har varit tillfredsställande

2. Myndighetsärenden

Rutiner finns och uppdateras löpande. Debiteringar följs upp varje månad i samband med att vi tar ut fil för fakturering och jag följer upp gentemot budget, varje månad. Alla ärenden gällande byggsanktionsavgifter går till nämnden och de diskuteras innan med bygg- och miljöchef som granskar samtliga ärenden.

3. Hot och våld

Det finns inga olycksfall, tillbud eller riskrapporter inrapporterade under 2023 som avser hot och våld. I enlighet med kommunens årshjul för arbetsmiljö och personalfrågor går rutinerna igenom på APT i augusti. Det finns en kommungemensam och en förvaltningsövergripande rutin. Flera enheter har tagit fram egna rutiner.

Den förvaltningsövergripande rutinen lyfts in för översyn och dialog på ledningsgruppsmöte under hösten.

4. Informationssäkerhet – klassning

Policy för informationssäkerhet och dataskydd beslutades om förra året. För 2023 arbetar förvaltningen med att Klassa några av de program som finns. SKL tillhandahåller verktyget KLASSA för sina medlemmar. Verktyget utgör ett IT-stöd för informationssäkerhet. Det är en metod för informationsklassificering – enligt MSB:s metodstöd för informationssäkerhet. Det ger, genom självskattning, en kontroll av regelefterlevnad för informationssäkerhet/informationsskydd. Förvaltningen har en arbetsgrupp som skall arbeta med KLASSA tillsammans med kommunens informationssäkerhetssamordnare.

Det pågår en utbildning för samtliga medarbetare i informationssäkerhet.

Under året har det skapats en del i serviceportalen för att anmäla personuppgiftsincidenter som sedan anmäls till Integritetsskyddsmyndigheten, IMY. En incident inrapporterades under augusti, men ledde inte till att personuppgifter läckte ut och därmed har ingen anmälan till IMY gjorts i det specifika ärendet.

Övriga delar i internkontrollen

Via en visselblåsaranmälan och därefter genomförd utredning så konstateras att en av förvaltningens medarbetare använt kommunens bil till privata resor bland annat till och från arbetet. Utifrån det konstaterandet så har bitr. förvaltningschef och förvaltningsekonom genomfört en kontroll av antalet körda mil och inköpt drivmedel inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Syftet med den interna kontrollen var att jämföra och kontrollera om rutiner och instruktioner efterlevs och att processer och arbetssätt fungerar som det är tänkt. Kontrollen genomfördes genom att förvaltningens samtliga bilars mätarställning kontrollerades. Det finns 30 registrerade fordon i förvaltningens ansvar flera av dem är släp och olika sorters arbetsfordon. Efter en rimlighetsbedömning utifrån kriterierna såsom körda mil, årsmodell, rimlighet per ansvar mm valdes att gå vidare med utökad granskning av fem bilar. Samtliga bokförda kostnader för drivmedel för de fem bilarna granskades och jämfördes med antalet körda mil. Efter den fördjupade granskningen fastställer kontrollanterna att det inte finns något som ser anmärkningsvärt ut. Utifrån granskningen föreslås att det görs en prövning av om det finns behov av körjournal i samtliga av kommunens bilar.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för samtliga områden enligt alkohollagen och lag om tobak och liknande produkter. Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för ärendena, men handläggning av ärenden och tillsyn enligt alkohollagen utförs av medarbetare inom Borås stad. Dessutom utför Borås stad tillsyn av detaljhandel med tobak för nämndens räkning. Kommunerna har för ändamålet ett samverkansavtal, men det har under sagts upp och nämnden/förvaltningen kommer ta över ansvaret för handläggning/tillsyn from 1 januari 2024. Tillståndsgivning enligt lag om tobak och liknande produkter, anmälan av e-cigarettor och påfyllningsbehållare samt tillsyn av rökfria miljöer ombesörjer samhällsbyggnadsförvaltningen själva för nämndens räkning redan idag.